

Müslüman Dünyadan Fikri Birikimler Bülteni

Ocak 2021

todam
TOPLUMSAL DÜŞÜNCE VE ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

İLKE
İlim kültür eğitim vakfı

KÜNYE

İmtiyaz Sahibi:

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı

Genel Yayın Yönetmeni:

Lütfi Sunar

Yayın Sorumlusu ve Editörler: Muhammed Mustafa Bilgili
Ahsan Shafique**Grafik Tasarım:**Yasir Alkan
İbrahim Burak Bilgin**Katkıda Bulunananlar:**Mehmet Fatih Serenli
Amine Rümeyza Keleş
Selvanur Demircan
Beyzanur Yaşar
Gülnaz Yücel
Büşra İnce

Bu bülten; dünyadaki özgün fikir ve faaliyetleri takip etmek, değerlendirmek ve duyurmak hedefiyle aylık olarak hazırlanmaktadır.

İletişim:İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı
+90 216 532 63 70
todam@ilke.org.tr
Aziz Mahmut Hüdayi Mah.
Türbe Kapısı Sok. No: 13
Üsküdar/İstanbul**todam**
TOPLUMSAL DÜŞÜNCE VE ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

İÇİNDEKİLER

III

Sunuş

01

Kültürel Çalışmalar

- Kozmopolit İslam ve Malezya Ulusunun İnşası
- Al-Khalil Dergisi: Tasavvuf ve Kelamda Dilin Kullanımı
- Savaşı Kazandık ve Barışı Kaybettik
- Faslı Cihatçılar: Yerel ve Küresel Tartışma
- Siyonizm ve Siyonist Sorun
- Şura - Kur'anî Danışmanlık İlkesi

05

Temel Hak ve Özgürlükler

- Savunmada Topluluk Katılımı Sorunu
- Yasadışı Göçmenlik için Yasal Düzenlemelerde Koruma
- BAE'nin Yemendeki Gizli Hapishaneleri
- BAE'de Tutuklu Ahmed Mansur
- Covid-19 Süreci ve İşçi Hakları Düzenlemeleri
- Filistinli Aktivist Rawda Odeh ile Röportaj

09

Strateji ve Enerji Çalışmaları

- Irak'ın, Amerika ve İran Arasındaki Zor Seçimi
- BM'nin; Libya'daki siyasi, Ekonomik ve Toplumsal Durumu
- Taliban-ABD ve Afgan Hükümeti Arasındaki Zorluklar
- Al-Ula Zirvesi 2021: Katar ile Körfez Krizi Bitti mi?
- Bahreyn'in Ulusal Güvenlik Stratejileri ve Korona Virüsü
- Arap-İsrail Antlaşmaları
- Türk Dünyasının Gelecek Enerji Perspektifleri
- Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Antlaşması
- JCPOA ve Bölgesel Kriz Yönetimlerinin Geleceği
- Keşmir'in Kaderi İçin Pakistan'a Politika Seçenekleri
- Avrupa ve 2015 İran Nükleer Antlaşması için Yeni Söylemler
- Sovyet Sonrası Bölgenin Uluslararası Düzeni
- Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru (CPEC) ve Güvenlik İşbirliği

17

Toplumsal Refah

- Covid-19 için PERMAI Yardım Paketi
- Malezya Ekonomisinde Kayıt Dışılık
- Orta Asya Ekonomileri Pandemi Baskısı Altında
- Elektrik Endüstrisinin Gelişimi: Sonuçlar ve Beklentiler
- Cezayir'de Plandan Pazara
- Pakistan'da Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi
- Yeni Koşullar Yerleşik Alışkanlıkları Değiştirmez

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı, kurulduğu günden bugüne araştırma birimleri ve alt kuruluşlarıyla birlikte Türkiye'nin yüzleşmekte olduğu sorunları tespit ederek çözüm önerileri getirmeye devam ediyor. Bu faaliyetler kapsamında bugüne kadar yayımlanmış olduğu raporlar, politika notları, görüş yazıları; gerçekleştirdiği seminerler, söyleşiler ve online panellerin kapsamını büyütmek üzere yeni ve iddialı bir adım atıyor. Çalışmalarının alanını ve hedef kitlesini büyütmek üzere atacağı bu iddialı adımda "Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi" isimli yeni bir araştırma merkezini bünyesine katıyor.

Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi (TODAM), Türkiye'den başlayarak Müslüman toplumların gündemini yoğun biçimde işgal eden kitlesel sorunları, nedenleri ile incelemeyi ve sorunlar arasındaki ilişkileri analiz etmeyi; bu sorunlara, incelediği toplumun birikimi ile İLKE tecrübesini birleştirerek somut çözüm önerileri getirmeyi hedefliyor. Merkezden çevreye yayılan yöntemi ile gerçekleştireceği araştırma ve yayın çalışmalarında; Türkiye ve Müslüman toplumların en önde gelen sorunları olan işsizlik, gelir eşitsizliği, beyin göçü, sığınmacı, kentleşme, insan hakları ihlalleri, aile içi şiddet, emeklilik sistemi ve konut gibi sorunlarını ele alıp nicel veriler ışığında çözüm önerileri sunmayı hedefliyor.

TODAM; bilhassa 2000 yılı sonrası Türkiye'de ve Müslüman toplumlarda hukuk, eğitim, ekonomi ve sosyal hizmet alanlarında yürütülen çalışmaların istatistikî verilerini; araştırmacıların istediği biçimde kıyaslayabileceği yahut farklı verileri birleştirebileceği bir veri tabanında istifadeye sunuyor. Hedeflerini gerçekleştirmek üzere temin edeceği nicel verileri, oluşturduğu veri tabanı üzerinden araştırmacıların erişimine açarak yürütülecek bağımsız akademik çalışmalara da alan ve imkân sunan bir merkez işlevi görüyor. Böylelikle uzun yıllardır duyulan bir toplumsal ihtiyaç daha yine İLKE Vakfı tarafından giderilmiş oluyor.

SUNUŞ

İLKE İlim Kültür ve Eğitim Vakfı olarak alt kurumlarımızla birlikte iş ahlakı ve girişimcilik, akademik çalışmalar ve yaygın din eğitimi alanında faaliyet gösteriyor; bu konularda stratejik bakışı geliştiren çalışmalar yürütüyoruz. Bu doğrultuda Türkiye'nin siyasi, toplumsal, eğitim ve ekonomik sorunlarını tespit ederek çözüm önerileri ile yeni bir vizyon getirdiğimiz Geleceğin Türkiye'si projesini gerçekleştirdik. Yine bu alanlarda analiz raporları ve politika notları yayımladık. Ülkemizi geliştirmek üzere göstermiş olduğumuz bu çabayı, ihtiyacı olduğunu her gün daha fazla müşahade ettiğimiz Müslüman ülkeler içinde göstererek, hassasiyetimiz doğrultusunda çözüm önerilerinde bulunmak üzere yeni araştırma merkezimiz TODAM'ı kurduk.

Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi (TODAM), Türkiye'den başlayarak Müslüman toplumların gündemini yoğun biçimde işgal eden kitlesel sorunları, nedenleri ile incelemeyi ve sorunlar arasındaki ilişkileri analiz etmeyi; bu sorunlara, incelediği toplumun birikimi ile İLKE tecrübesini birleştirerek somut çözüm önerileri getirmeyi hedefleyen bir araştırma merkezidir. Bu hedefimiz doğrultusunda daha önce gerçekleştirdiğimiz çalışmalara ek olarak Müslüman nüfusun çoğunlukta olduğu ülkelere dair siyasi, sosyal, ekonomik ve hukuki gelişmeleri inceliyor; elde ettiğimiz bilgileri bütüncül biçimde kamuoyu ile paylaşıyoruz. Böylelikle modern dönemin en büyük sorunlarından biri olan bilgi yığını içerisindeki doğru ve temellendirilmiş bilgilerin tasnifi ihtiyacını gideriyor, bu bilgilerden Türkiye'yi haberdar etmek üzere aylık bülten yayımlıyoruz.

Yayımlamış olduğumuz Müslüman Dünyadan Fikri Birikimler Bülteni; Müslüman nüfusun çoğunlukta olduğu 20 ülkenin STK'larınca paylaşılmış rapor, makale, perspektif yazısı, röportaj gibi yazılı; seminer, online seminer ve uluslararası toplantı gibi sözlü faaliyetlerini inceleyerek hazırlıyoruz. Bu çalışmamız doğrultusunda yaklaşık 120 STK'nın aylık faaliyetlerini inceliyoruz. Ülke araştırmalarında; İngilizce, Arapça, Rusça, Fransızca ve Türkçe dillerinde hazırlanmış yazılı metinleri değerlendiriyor ve ülkelerin gündemini yoğun biçimde işgal eden konuları paylaşarak Müslüman dünya ile Türkiye arasında bir köprü kurmayı hedefliyoruz.

Yayımlamış olduğumuz Müslüman Dünyadan Fikri Birikimler Bülteni tematik tasnif ile hazırlıyor ve böylece okuyucularımıza, gerçekleştirilen faaliyetleri daha kolay takip edebilme imkânı sağlıyoruz. Bültenimizi; Kültürel Çalışmalar, Temel Hak ve Özgürlükler, Strateji ve Enerji Çalışmaları, son olarak ta Toplumsal Refah olmak üzere dört tema üzerinden hazırlıyoruz. Bu temalar içerisinde yer verdiğimiz faaliyetleri düzenleyen yahut ev sahipliği yapan kurumları ise bizzat bölgeden faaliyet gerçekleştiren, militer faaliyet ve gruplarla ilgili olmayan, bölgenin kültürel değerlerine bağlı; fikri birikimi en iyi ortaya koyabilecek enstitü, düşünce kuruluşları (Think-Tank), araştırma merkezi vb. kurumlar içerisinde seçiyoruz. Önceliğimizi ise nitelikli olmasına özen gösterdiğimiz faaliyetlerin seçimine vererek, kurumdan ziyade faaliyete odaklanıyoruz. Böylelikle ulus üstü kurumları da inceliyor ve merkezinin yer aldığı ülkenin bir parçası olarak sizlere sunuyoruz.

Müslüman Dünyadan Fikri Birikimler Bültenimizde yer verdiğimiz faaliyetlerde ise fikri birikimin takibini yapmak için en müsait yol olması nedeniyle yazılı eserlere öncelik tanıyoruz. İncelediğimiz bölge kurumlarının o ay gündemini en fazla işgal eden konuyu seçiyor ve bu konuda yürütülmüş çalışmalardan en zengin ve nitelikli içeriğe sahip olanına bültenimizde yer veriyoruz. Bültenimizde yer alan bazı faaliyet ve yayınlarda, şayet öneminin anlaşılması için ülkede yaşanan geçmiş olaylara dair bilgi vermek gerekiyorsa bu olaylara dair de bilgilendirmede bulunuyor ve okuyucularımızın en yüksek biçimde istifade edebilmesine özen gösteriyoruz. Faaliyetlerine yer verdiğimiz kurumlar hakkında da özet bilgi hazırlıyor ve bültenin son kısmında sizlerle paylaşıyoruz. Böylece Türkiye ile Müslüman dünya arasında bir köprü kurmanın yanı sıra yürütülecek yeni akademik çalışmalar için konu ve içerik teminine de zemin hazırlamış oluyoruz.

Geçmişteki birikimimiz ve her gün daha fazla büyütmeyi arzuladığımız ufkumuzun ürünü olan bu bültenin, amaçlarımızın ötesinde bir kazanımı sağlaması ümidiyle sizlerin istifadesine sunuyoruz.

Lütfi Sunar

Kültürel Çalışmalar

“Kozmopolit İslam ve Malezya Ulusunun İnşası” başlıklı bir makale yayımlandı.

Kosmopolitan İslam Dan Teras Pembinaan Bangsa Malaysia

20.01.2021

İngilizce

Malezya

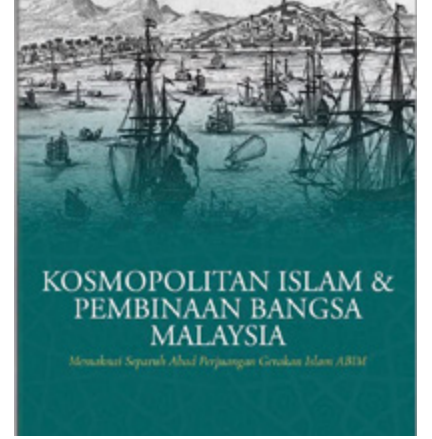
Makale

Makalede Malezya'nın ulusal entegrasyon sorunlarının hala çözülemediği savunuldu. Sorunların en önde gelenleri olaraksa “yoğun ırksal duygular” ve “farklı ırkların birbirlerine karşı önyargıları” gösterdi. Toplumun birleşmesi için çare olarak kozmopolit bir İslam anlayışı önerildi.

Muslim Youth Movement Malaysia (ABIM)

1971’de Malezya Kebangsaan Üniversitesi İslami Araştırmalar Fakültesi tarafından kurulmuştur. Başlangıçta Müslüman gençlik aktivizmini yoğunlaştırma çabalarıyla karakterize edilse de daha sonra eğitim alanına yönelerek araştırma ve analiz çalışmalarına odaklanmaktadır.

<http://www.abim.org.my/>

Nizwa Üniversitesi, edebiyat ve dil bilim dergisi Al-Khalil’in yeni sayısını yayımladı.

Al Khalil Journal of Literary and Linguistic Studies

Ocak 2021

Arapça

Umman

Dergi

Al Halil dergisinin ocak ayı sayısı, tasavvuf ve kelamda dilin kullanımı ve çevirileri üzerine hazırlandı. Altı makale ve üç görüş yazısına yer verildi.

University of Nizwa/ Al-Khalil bin Ahmad Al Faraidi Arap Araştırmaları Merkezi

Üniversite bünyesinde kurulan Al-Khalil bin Ahmad Al Faraidi Arap Araştırmaları Merkezi; Arap edebiyatı, dili ve kültürünün bilimsel araştırmalarını yürütmek ve desteklemek amacıyla kuruldu.

<https://alkhalil.unizwa.edu.om/>

جامعة نِزْوَى
University of Nizwa

Cezayir'in Kurtuluş Savaşı Sonrasını Konu Edinen "Savaşı Kazandık ve Barışı Kaybettik" isimli röportaj yayımlandı.

Nous avons gagné la guerre et perdu la paix

28.01.2021

Fransızca

Cezayir

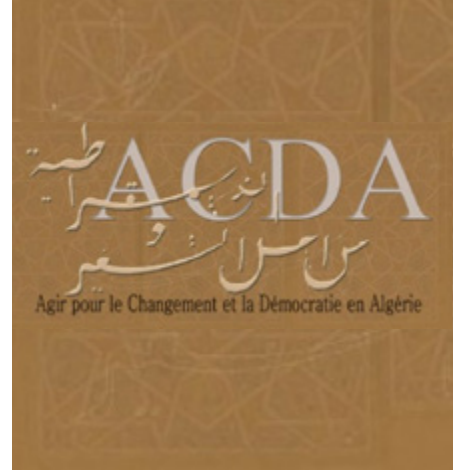
Rapor

Cezayir tarihinin, Fransa'dan önce yokmuş gibi yazılması eleştirildi. Bu tarih yazım şeklinin üstesinden gelmek için Fransa'nın yasaklı arşivlerine girilmesi gerektiği vurgulandı. Özellikle Cezayir soykırımına dair pek çok bilginin bu arşivlerde gün yüzüne çıkmayı beklediği belirtildi.

Agir pour le Changement et la Democratie en Algerie/ Cezayir'de Değişim ve Demokrasi Hareketi

Ocak 2011'de Fransa'da demokratik değişim lehine kurulmuş bir düşünce kuruluşudur. Cezayir'de özellikle ordunun dışında kurulan, demokratik seçimle iş başına gelmiş bir hükümet için çalışmaktadır.

<https://www.tsa-algerie.com/>

Faslı Cihatçılar: Yerel Ve Küresel Tartışma“ Başlıklı E-Kitap Yayımlandı

Moroccan Jihadists: Local and Global Debate

01.01.2021

Arapça

Katar

E-Kitap

Kitapta, cihatçı gruplara katılan Faslıların gerekçeleri inceledi. Fas cihatçılığını anlamak için uluslararası ve yerel faktörleri birleştirici bir çerçeve çizildi. Kitapta; uluslararası siyasi ortamın, aşırılık ve terörizmin küreselleşmesi ile olan ilişkisi ortaya kondu.

Aljezeera Center for Studies

El Cezire medya organizasyonunun Jeopolitik ve stratejik gelişmeler odaklı araştırma kurumudur. Ortadoğu bölgesinin siyasi karışıklığını aydınlatmak ve anlaşılır kılmak adına analiz metinleri yayımlar ve online seminerler düzenlemektedir.

<https://studies.aljazeera.net/en>

Siyonizm veya Siyonist Soru” isimli kitabın basımının gerçekleştiği ve yakın zamanda raflarda yerini alacağı duyuruldu

Zionism or the Zionist Question: The First Academic Study on Zionism in Arabic

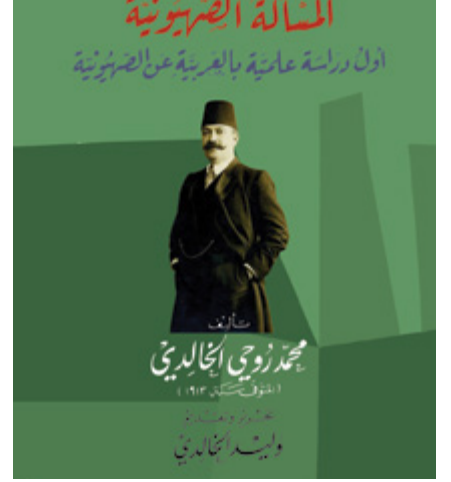
18.01.2021

Arapça

Lübnan

Kitap

Muhammed Ruhi halidi tarafından kaleme alınan kitapta ilk olarak Siyonizm’in, İncil ve Talmud’daki dinsel kökleri ortaya kondu. Batı Hristiyanlığı’ndan kaynaklanan anti-Semitizm, Avrupa Yahudi toplulukları içinde Siyonizmin ortaya çıkma nedeni olarak gösterildi.

Institute for Palestine Studies

1963 yılında Beyrut’ta kuruldu. İsrail-Filistin çatışması odağında çalışmalar yürütürken Ortadoğu’da siyasi tercihlerin değişmeye başlaması ile kurumun çalışmalarının da seyri değişti. Güncel yaptığı faaliyetler ise Filistin sorununu tekrar Arap devletlerinin gündemine dahil etmek yönündedir.

<https://www.palestine-studies.org/>

Şura - Kur’anî Danışmanlık İlkesi: Yeniden Yapılanma ve İslah İçin Bir Araç” Başlıklı kitabın yayımlanacağı ilan edildi

Shura – The Qur’anic Principle of Counseling: A Tool for Reconstruction and Reform

27.01.2021

Arnavutça

Arnavutluk

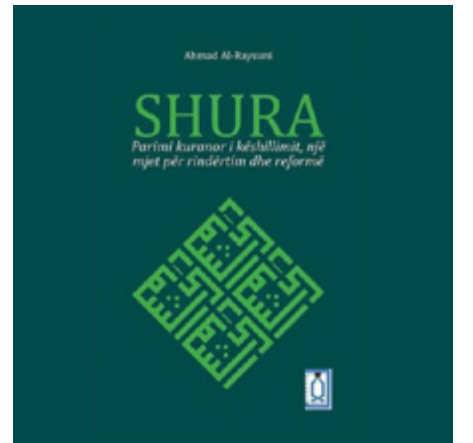
Kitap

Ahmad Al-Raysuni tarafından kaleme alınan istişare konusundaki bu bilimsel çalışma, Müslüman ülkelerin son yüzyılda en çok üzerinde durduğu konulardan biri olan “Şura” konusunu mercek altına aldı.

Albanian Institute of Islamic Thought

İslam Medeniyetini tanımak ve tanıtmak üzere kurulmuş olan enstitü, Kur’ani terimleri merkeze alan projeler ve yayınlar gerçekleştirmektedir. Faaliyetlerinin büyük çoğunluğunu muadili kuruluşlarla iş birliği sağlayarak gerçekleştirmektedir. Özellikle Balkan kültüründe ve tarihinde İslam’ın yerini ortaya koymak üzere faaliyetler gerçekleştirmektedir.

<https://www.aiitc.net/en/homepage/>

Temel Hak ve Özgürlükler

Savunmada Topluluk Katılımı Sorunu” başlıklı görüş yazısı yayımlandı.

Masalah Pelibatan Masyarakat Dalam Pertahanan

27.01.2021 Endonezya Yerel Dili Endonezya Görüş Yazısı

1945 anayasasının, milli savunma için ulusal kaynakların yönetimi konusundaki kanununda yapılan değişikliklerin, güçlü ve zayıf yanları ele alındı. “Savunma rolü üstlenme” tabirinin fazla genel olduğu; toplumdan, sivil hayattaki vazifesine göre hizmet alınabileceğine dair bir maddenin eklenmesi gerektiği vurgulandı.

SETARA Institute for Democracy and Peace

İnsan haklarını iyileştirme ve Endonezya’daki din, etnik köken, ten rengi, cinsiyet ve diğer sosyal sınıflara dayalı ayrımcılık ve hoşgörüsüzlüğün ortadan kaldırılması için faaliyet gösteren bir insan hakları örgütüdür.

<https://setara-institute.org/>

Yasadışı Göçmenlik için Yasal Düzenlemelerde Koruma Unsuru” başlıklı makale yayımlandı

Protection Element in the Legal Regulations for Illegal Immigration

10.01.2021 İngilizce Libya Makale

Makalede; hukuki korumanın yalnızca mülteciler için değil, bütün göçmenler için sağlanması gerektiği savunuldu. Makalede öncelikle göçmen ve mülteci kavramlarının, uluslararası hukuktaki farklı karşılığı üzerinde duruldu. Göç hakkındaki düzenlemelerde tarafların haklarını garanti altına alacak yollar listelendi.

Defender Center for Human Rights

2016 yılında Fransa’da kurulmuş bir sivil toplum örgütüdür. Uluslararası insan hakları hukukunun uygulanmasındaki zorlukları analiz etmeyi, bölgedeki farklı kültür grupları arasında insan hakları kültürünü sağlamayı hedeflemektedir. Özellikle Libya ülkesindeki insan hakları ihlallerine dair çalışmalar yürütmektedir.

<https://www.defendercenter.org/>

Yemen'deki gizli hapisanelerde BAE'nin işlediği savaş suçunu ifşa eden bir rapor yayımlandı

Geneva based NGO discloses more UAE war crimes in secret prisons in Yemen

10.01.2021

İngilizce

BAE

Rapor

Emirlik güçlerinin, siyasi muhalifler ve destekçileri sivillerden oluşan binlerce Yemenliyi herhangi bir adli süreç olmaksızın nasıl tutukladıklarını ve tutuklama faaliyeti için BAE tarafından tasarlanan planlara raporda yer verildi.

Arap Baharı sürecinde BAE yönetimince tutuklanan Ahmed Mansur'un tutukluluk sürecine dair rapor yayımlandı

Ahmed Mansoor Still Detained in Solitary Confinement

29.01.2021

İngilizce

BAE

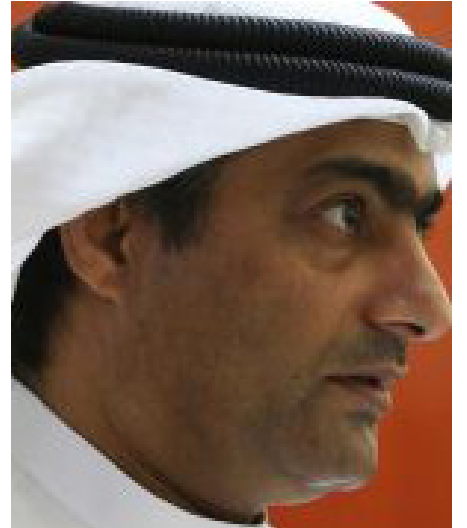
Rapor

Raporda 2017 yılında tutuklanan İnsan Hakları İzleme Örgütü Danışma Kurulu üyesi Ahmed Mansur'un tutukluluk sürecini ele alındı. Raporun argümanlarını dayandırdığı ana kaynak ise hapisanede tutuklu bulunduğu sırada Mansur ile birlikte tecrit koğuşunda gözaltına alınan iki eski mahkumla yapılan görüşmeler oldu.

International Campaign for Freedom in the United

BAE'de siyasi aktivizmi ve demokratik reformu desteklemek için 2015 yılında kuruldu. İnsan haklarına saygı, siyasi mahkumların serbest bırakılması, tutuklulara yönelik işkencenin sona erdirilmesi, bağımsız bir yargıya ve temsili seçilmiş bir parlamentoya sahip olma gibi demokratik reformları talep eden faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

<https://icfuae.org.uk/>

Covid-19 Pandemisinin İşçi Hakları ve Düzenlemelerine Etkisi” başlıklı çevrimiçi panel gerçekleştirildi

Impact of the COVID-19 Pandemic on Employment Laws and Regulations

12.01.2021

İngilizce

Katar

Çevrimiçi Panel

Covid-19’un istihdam sektörü üzerindeki geniş çaplı etkisi üzerinde durulurken “yeni normal” kavramının ifade ettiği çalışma saatleri, hastalık izni, yıllık izin, sağlık ve güvenlik gereksinimleri gibi temel iş yeri hayatındaki değişimler ele alındı. Değişikliklerin zayıf yönleri dile getirilirken yapılması gereken yürütülmesi hamleleri listelendi.

Hamad bin Khalifa University

2010 yılında kurulan Hamad bin Halife Üniversitesi, altı fakülteye sahiptir. Üniversite bünyesinde 2015 yılında kurulan hukuk fakültesi; uluslararası ekonomi, iş hukuku ve dış ilişkiler hukuku alanlarında akademik yayınlar gerçekleştirmektedir.

<https://www.hbku.edu.qa/en>

Filistin Hakları Savunucusu Aktivist Rawda Odeh ile gerçekleştirilen röportajın birinci bölümü yayımlandı

Interview with the Activist Rawda Odeh - Part I: The March of Return

20.01.2021

Arapça

Lübnan

Röportaj

Filistinli mücadeleci Rawda Odeh ile yapılan röportajın ilk kısmı kamuoyu ile paylaşıldı. 1960’larda öğrenci hareketlerinin, Filistin feminist çalışma ve toplumsal değişim hareketlerinin öncülerinden ve Kudüs’ün sembol isimlerinden biri olan eski mahkûm Odeh; organize ettiği gençlik hareketlerinden ve hapisane yıllarından bahsetti.

Strateji ve Enerji Çalışmaları

Irak'ın, Amerika ve İran Arasındaki Zor Seçimi" başlıklı makale yayımlandı.

اختيار العراق الصعب ما بين إيران وأمريكا

09.01.2021

Arapça-İngilizce

Irak

Makale

Makalede Trump yönetiminin İran ve Irak'ı vekalet savaşlarının (Proxy war) eşiğine getirdiği belirtildi. Biden yönetimi ile ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik politikalarından bahsedilerek Irak'ın bölge siyasetindeki konumunda değişiklik olup olamayacağını değerlendirildi.

Al-Bayan Center for Planning and Studies

Irak'ta ve Ortadoğu'da meydana gelen dönüşümler hakkında araştırmalar yapmak ve akademik tartışmalar yürütmek için kurulmuştur. Ekonomi ve kalkınma, enerji, dış politika, hukuk ve demokrasi, kamu politikası, toplum ve kamuoyu üzerine çalışmalar gerçekleştirmektedir.

<https://www.bayancenter.org/en/>

BM'nin; Libya'daki siyasi, ekonomik ve toplumsal durumu inceleyen raporu yayımlandı.

UNSMIL Report of the Secretary-General

19.01.2021

İngilizce

Libya

Rapor

Libya'nın siyasi, ekonomik ve güvenlik alanlarındaki gelişmeleri incelendi. Libya'daki insan hakları ve insani duruma dair nicel veriler paylaşıldı. Yayımlanan rapor, beş bölüm halinde hazırlandı.

United Nations Support Mission in Libya

UNSMIL, çatışma sonrası dönemde ülkenin yeni otoriteye geçiş sürecini desteklemek için Libya resmi makamlarının talebi üzerine, 2009 BM Güvenlik Konseyi kararıyla 16 Eylül 2011'de kurulan özel bir entegre kurumdur. Libya'da politik meseleler, insan hakları, geçiş dönemi adaleti, demobilizasyon, kalkınma, kadınların güçlendirilmesi üzerine çalışmalar yapmaktadır.

<https://unsmil.unmissions.org/>

Taliban-ABD ve Afgan hükümeti arasında gerçekleştirilen müzakerelerin, karşılaştığı zorluklara dair analiz çalışması yayımlandı.

مفاوضات ممتدة: تحديات عملية السلام في أفغانستان

21.01.2021

Arapça

Mısır

Analiz

Taliban hareketi; göreve başlayan ABD Başkanı Joe Biden'ı, 29 Şubat 2020'de imzalanan ve ABD'nin mayıs ayına kadar Afganistan'dan çekilmesini öngören antlaşmayı uygulamaya çağırdı. Analizde aktörlerin talepleri, birbirine olan güvensizliklerinin nedenleri ve Taliban-Afgan hükümeti arasında gerçekleşen çatışmalara dair bilgilendirmede bulunuldu.

Sudi Arabistan ve Katar'ın imzaladığı iş birliği antlaşması üzerine hazırlanan "Al-Ula Zirvesi 2021: Katar ile Körfez Krizi Bitti mi?" başlıklı analiz yazısı yayımlandı.

قمة العला 2021: هل انتهت الأزمة الخليجية مع قطر؟

09.01.2021

Arapça

Mısır

Analiz

Dr. Moataz Salameh tarafından kaleme alınan analiz yazısında, antlaşmaya yapılan eklemeler ele alındı. Tarafların; birbirinin egemenliğine müdahale etmemek, içişlerine ve ulusal veya bölgesel güvenliğe yönelik tehditlere ilişkin iş birliğine karışmamak olan "açık temellerin ışığında" ibaresi ve Al-Jazeera yayın organlarının akıbeti değerlendirildi.

Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies

1968 yılında Al Ahram Vakfı bünyesinde araştırma birimi olarak kuruldu. 1990 yılından itibaren çalışmalarını iç politika ve siyasi reformlar odaklı yürütmeye başladı. 2000'li yıllardan itibaren Müslüman dünyaya dair çalışmalar gerçekleştirilerek faaliyet alanını büyüttü. Yaptığı anket ve analiz çalışmaları ile Arap toplumunun sosyo-politik incelemelerini yapan en geniş haber kurumu unvanını taşımaktadır.

<http://acpss.ahram.org.eg/>

Bahreyn'in ulusal güvenlik stratejileri ve Korona virüsü sonrası gelişmelerini konu alan makale yayımlandı

National Security Strategies and Development Post-Corona

ومتطلبات التطوير استراتيجيات الأمن القومي للدول بين أسس الصياغة

12.01.2021

Arapça-İngilizce

Bahreyn

Makale

Dr. Ashraf Keshk tarafından hazırlanan makalenin özeti, İngilizce dilinde yayımlandı. Makalede, Japonya gibi birçok ülkenin Covid-19 sonrası güvenlik stratejilerini güncellendiği söylenerek Bahreyn'in de aynı güncellemeyi gerçekleştirmesi gerektiği savunuldu. Ulusal güvenlik politikalarını revize eden ülkeler incelendi ve örnek alınabilecek hususlar belirtildi.

Bahreyn'de "Arap-İsrail Antlaşmaları" konulu kamuoyu anketi düzenleniyor

Peace Agreement Between Arab Countries & Israel

11.01.2021

İngilizce

Bahreyn

Anket

Düzenlenen anketle Bahreyn toplumunun Arap-İsrail barış görüşmeleri ve antlaşmalarına dair görüşlerini öğrenmek amaçlandı. Kurum, organize ettiği bu anketiyle Orta Doğu'da güvenlik ve istikrarın yanı sıra ekonomik ve sosyal kalkınma alanlarında nasıl bir değişim yaşanacağına dair rapor hazırlamayı hedefliyor.

Bahrain Centre for Strategic International and Energy Studies

Bahreyn'in ulusal, bölgesel ve küresel çıkarı üzerine hareket ederek stratejik analizler yapan bağımsız bir düşünce kuruluşudur. Araştırmalarını uluslararası siyaset, enerji ve ekonomi olmak üzere 3 başlık altında yürütmektedir.

<https://www.derasat.org.bh/>

“Türk Dünyasının Gelecek Enerji Perspektifleri” isimli atölye çalışması gerçekleştirildi

10.01.2021

Türkçe

Kazakistan

Atölye Çalışması

Prof. Dr. Erol Kurt'un moderatörlüğünde yürütülen programda “Orta Asya’da Yenilenebilir Enerji Kaynakları”, “Türkiye’nin Gelecek Enerji Perspektifi”, “Kafkasya’da Enerji Meseleleri” “Çin’in Doğu Türkistan’daki Enerji Projeleri” başlıklı sunumlar gerçekleştirildi.

Eurasian Research Institute

1991 yılında kurulan Ahmet Yesevi Üniversitesinin altı araştırma enstitüsünden biridir. Avrasya Araştırmaları Enstitüsü; Avrasya bölgesi ülkelerinin ekonomi, finans ve enerji alanlarındaki mevcut durumu ve geleceği üzerine çalışmalar gerçekleştirmektedir.

<https://eurasian-research.org/>

Orta menzilli nükleer kuvvetler antlaşmasını ele alan çevrimiçi atölye gerçekleştirildi

A Nuclear-Only Intermediate Range Nuclear Forces Treaty: Concepts and International Considerations

14.01.2021

İngilizce

Kazakistan

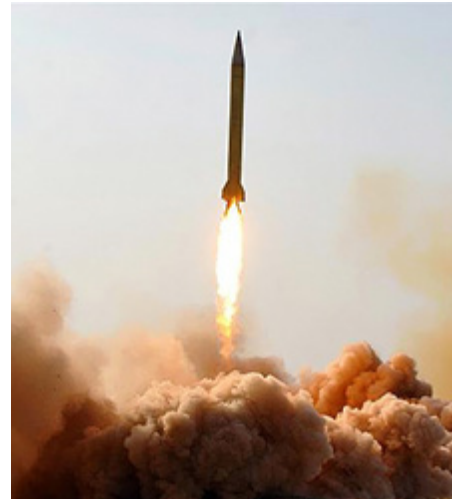
Çevrimiçi Atölye

ABD, Avrupa ve Asya ülkelerinden yirmi analistin katılım gösterdiği atölyede, Biden ile gerçekleşecek yeni ABD yöntemi, Rusya ve diğer nükleer güçler arasında silah kontrolünün geleceği tartışıldı.

Foreign Policy Research Institute Of The Mfa Rk

Enstitü, ulusal ve uluslararası güvenlik alanında dünya siyaseti ve ekonomisindeki mevcut eğilimleri belirleyerek Kazakistan Cumhuriyeti dış politikasına strateji önerilerinde bulunmayı hedeflemektedir. Bu hedefi doğrultusunda dış politika ve uluslararası ilişkiler alanında disiplinler arası çalışmalar gerçekleştirilerek rapor, seminer vb. çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

<http://sszi.kz/en/>

İngiltere ve Yeni ABD Yönetiminin Bölgesel Önceliklerinin İncelenmesi: JCPOA ve Bölgesel Kriz Yönetimlerinin Geleceği” Başlıklı Panel Gerçekleştirildi

Examining the Top Regional UK and the New Administration Priorities: The Future of JCPOA and Management of Regional Crisis

12.01.2021

İngilizce

İran

Panel

Panelde İran’ın nükleer çalışmalarını kısıtlayan Ortak Kapsamlı Eylem Planının (Joint Comprehensive Plan of Action) geleceği tartışıldı. Panelin çerçevesi, beş soru üzerinden çizildi. Sonuç kısmında ise bölgesel istikrarın getirilmesi için ABD’nin, Ortak Kapsamlı Eylem Planı antlaşmasına geri dönmesi gerektiği belirtildi.

Institute for Political and International Studies (IPIS)

İran Dışişleri Bakanlığına bağlı olarak 1983’te kuruldu. İran İslam Cumhuriyeti’nin dış politikasına yönelik projeler yürütmekle birlikte, uluslararası ilişkiler konusunda uygulamalı araştırmalar yapmaktadır.

<https://ipis.ir/en>

Keşmir’in Kendi Kaderini Tayin Hakkı İçin İngiltere ve ABD’de Pakistan Diasporasını Harekete Geçirmek: Pakistan için Politika Seçenekleri” başlıklı Politika Notu Yayımlandı

Mobilizing Pakistani Diaspora in UK & US for Kashmir’s Right to Self-determination: Policy Options for Pakistan

25.01.2021

İngilizce

Pakistan

Politika Notu

Politika notunda; Pakistan’ın, Hindistan ile yaşadığı Keşmir krizi ele alındı. Sorunun nedenine ve tarihsel sürecine kısaca değinildikten sonra Pakistan’ın mücadele yöntemi olarak yumuşak gücü nasıl kullanabileceğine dair tavsiyelerde bulunuldu.

Institute of Strategic Studies Islamabad

1973 yılında kurulan Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Islamabad, Uluslararası barış ve güvenliği etkileyen bölgesel ve küresel meselelerin analizini gerçekleştiren bir enstitüdür. Çalışmalarını bölge bölge tasnif ederek gerçekleştiren enstitü; nükleer faaliyetler, terörizm ve silahlı yapılanmalar, ekonomik ve sosyal alanlar olmak üzere üç ana başlık altında basılı ve çevrimiçi yayınlar gerçekleştirmektedir.

<https://issi.org.pk/>

Avrupa ve 2015 İran Nükleer Anlaşmasını Değiştirmeye Yönelik Yeni Çağrının Etkisi” isimli rapor yayımlandı

Europe and the Impact of the New Call to Amend the 2015 Iranian Nuclear Deal

06.01.2021

İngilizce

Sudi Arabistan

Rapor

Raporda özellikle İngiltere, Almanya ve Fransa'nın yaptığı açıklamalara yer verildi. Raporda, Avrupa'yı temsilen her üç ülkenin de İran ile imzalanmış olan mevcut nükleer antlaşmaya dönülmesinin yeterli olmadığını düşündüğünü ve mevcuda ek daha kısıtlayıcı maddeler getirilmesini istedikleri paylaşıldı.

Sovyet Sonrası Bölgenin Uluslararası Düzenini Anlamak” başlıklı politika notu yayımlandı

Understanding the International Order of the Post-Soviet Region

Ocak 2021

İngilizce

Kırgızistan

Politika Notu

Politika notunda; eski Sovyet ülkelerinin uluslararası ilişkiler anlayışının, siyaset bilimci Robert Keohane tarafından geliştirilen “Hegemonik olmayan iş birliği” modeli ile açıklanabileceği ileri sürüldü. Kehone'nin geliştirdiği modele dair açıklama yapıldıktan sonra ülkelerin dış politika refleksleri incelendi ve teori ile uyumu ortaya kondu.

Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru (CPEC) ve Bölgedeki Güvenlik İşbirliğine Etkileri” başlıklı Politika Metni Özeti Paylaşıldı

The China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) and Its Implications for Security Cooperation in the Region

📅 Ocak 2021

🌐 İngilizce

🇰🇵 Kırgızistan

📄 Politika Notu

Politika notunda, Pakistan’ın artan nüfusunda oluşan iş ihtiyacını gidermek için Çin ile ekonomik ilişkilerini geliştirmek zorunda kaldığı belirtildi. Bunun sonucunda Pakistan’ın, Çin Halk Cumhuriyeti’ne olan bağımlılığının arttığı vurgulandı. Çin ve Pakistan arasında güvenlik antlaşmalarının da arttığını belirten yazarlar, bu durumun Hindistan için yeni bir tehdit unsuru olarak algılanabileceğinin altını çizdi.

OSCE Academy

2002 yılında kurulmuş olan araştırma merkezi; Orta Asya devletleri arasında bölgesel iş birliğini, çatışmayı önleme ve iyi yönetişimi teşvik etmek amaçlarıyla akademik çalışmalar gerçekleştirmektedir.

<http://www.osce-academy.net/>

Toplumsal Refah

Mali Boyut Önemlidir: PERMAI Yardım Paketi ve Malezya'nın COVID-19'a Ekonomik Yanıtı" İsimli Makale Yayımlandı

Fiscal Size Matters: The PERMAI Assistance Package and Malaysia's Economic Response to COVID-19

20.01.2021

İngilizce

Malezya

Makale

Makalede; "Ekonomiyi Koruma ve Malezya Halkı (Permai)" yardım paketinin içeriği açıklanarak önceki yardım paketleri ve komşu ülkelerin çalışmaları ile kıyaslandı. Söz konusu yardım paketinin gelecek vadedip etmediği değerlendirildi.

Institute of Strategic and International Studies Malaysia (ISIS)

ISIS Malezya; ekonomi, dış politika, Güneydoğu Asya güvenlik çalışmaları, sosyal politikalar, teknoloji ve inovasyon, bankacılık ve finans konularında araştırmalar gerçekleştiren bir düşünce kuruluşudur. Gerçekleştirdiği araştırmaları raporlaştırarak yayımlamakta ve politika yapım sürecine etki etmektedir.

<https://www.isis.org.my/>

ACADEMY
in Bishkek

Malezya Ekonomisinde Kayıt Dışılık" başlıklı makale yayımlandı.

Informality in The Malaysian Economy

15.01.2021

İngilizce

Malezya

Makale

Makale, Covid-19 sürecinin hafifletilmesi için bir ara yol olarak görünen ekonomideki kayıt dışılığı konu edindi. Kayıt dışı ekonominin seyrine dair nicel veriler paylaşarak Covid-19 ile gerçekleşen müsamahadan bahsedildi.

Khazanah Research Institute

Khazanah Araştırma Enstitüsü, Malezya'nın ekonomik ve toplumsal sorunları hakkında araştırma yürüten ve bu araştırmalara dayanarak Malezyalıların refahını iyileştirmek için politika önerilerinde bulunan bir düşünce kuruluşudur.

<http://www.krinstitute.org/>

Orta Asya Ekonomileri Pandemi Baskısı Altında” İsimli Analiz Çalışması Yayımlandı

Экономика стран Центральной Азии под давлением пандемии

08.01.2021

Rusça

Özbekistan

Analiz

Analiz çalışmasında Covid-19 virüsünden etkilenen Orta Asya ekonomileri tek tek inceledi. Özbekistan, Rusya, Çin, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Türkmenistan için ayrı ayrı başlıklar açılarak virüs nedeniyle gerçekleşen ekonomik değişimler, nicel veriler ışığında analiz edildi.

Center for Economic Research and Reform

Özbekistan’da faaliyet gösteren Ekonomik Araştırma ve Reform Merkezi, 1999 yılında Cumhurbaşkanlığına kurulmuştur. Merkez, Özbekistan’ın ekonomik ve sosyal sorunlarını tespit ederek çözüm önerileri sunmayı hedeflemektedir. <https://www.cer.uz/en/>

Ekonomik Araştırma ve Reform Merkezi, “Elektrik Endüstrisinin Gelişimi: Sonuçlar ve Beklentiler” Başlıklı bir Makale Yayımladı

Развитие электротехнической отрасли: итоги и перспективы

07.01.2021

Rusça

Özbekistan

Makale

ABD, Avrupa ve Asya ülkelerinden yirmi analistin katılım gösterdiği atölyede, Biden ile gerçekleşecek yeni ABD yöntemi, Rusya ve diğer nükleer güçler arasında silah kontrolünün geleceği tartışıldı.

Foreign Policy Research Institute Of The Mfa Rk

Makale, Özbekistan’ın elektrik endüstrisindeki yatırımlarını konu edindi. Nicel verilere ziyadesiyle yer veren makalede 2020 yılı boyunca yükselen ivme detaylıca incelendi. Elektrik endüstrisindeki bu artış ile üretiminde de artış gösterilen ürünler değerlendirildi.

<http://sszi.kz/en/>

Cezayir’de Plandan Pazara: Kiracı Bir Ekonominin Tıkanması ve Özel Yatırımın Zorlukları” başlıklı kitap yayımlandı

Du Plan au Marché en Algérie – Les blocages d’une économie rentière et les difficultés de l’investissement privé

28.01.2021

Fransızca

Cezayir

Kitap

Kitapta, Cezayir’in henüz tamamlanmamış piyasa ekonomisine (market economy) geçiş konusu ele alındı. Kitabın odaklandığı kısım, özellikle yatırım sorunlarına yönelik tespitler ve rantie ekonomisindeki tıkanıklıklar oldu.

Research Center in Applied Economics for Development

CREAD (Kalkınma için Uygulamalı Ekonomi Araştırma Merkezi) 2003 yılında kuruldu. Eğitim, doğal kaynaklar ve çevre ekonomisi, kırsal ekonomi, uluslararası ekonomi ve dış ticaret gibi konularda araştırmalar gerçekleştirerek yazılı ve sözlü yayınlar gerçekleştirmektedir.

<http://www.cread.dz/index.php/en/home-2/>

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin (KİT) Özelleştirilmesi ve Pakistan’a Etkileri” Başlıklı Analiz Çalışması Yayımlandı

Privatization of State-Owned Enterprises (SOES) and its Implications for Pakistan

27.01.2021

İngilizce

Pakistan

Analiz Metni

Pakistan hükümeti, kamu sektörü borçlarını ve mali açıkları azaltmak için devlete ait işletmelerin (KİT’ler) ve mülklerin özelleştirilmesine yönelik yeni bir program başlattı. Analiz yazısında programa neden ihtiyaç duyulduğu, kısa ve uzun vadede nasıl sonuçlanacağına dair değerlendirmede bulunuldu. Özelleştirmenin hangi kurumları kapsadığı isim isim belirtildi.

Covid-19 süreci ve Balkan Ülkeleri Hayatındaki Değişimi Konu Alan “Yeni Koşullar Yerleşik Alışkanlıkları Değiştirmez” Başlıklı Rapor Yaymlandı

Do New Circumstances Change Routines?

29.01.2021

İngilizce

Bosna Hersek

Rapor

Düzenlenen anketle Covid-19 virüsü nedeniyle devlet kurumlarına yapılacak ziyaretleri azaltmak üzere geliştirilmiş olan web hizmetlerini, Balkan devletleri halklarının kullanım oranı ortaya konuldu. Ankette 6085 örnekleme yer verildi. Devletler tarafından yürütülen çalışmaların değerlendirilmesi yapılırken bölge halklarının teknolojiye yatkınlığı da ortaya konmuş oldu.

Foreign Policy Initiative BH

Bosna Hersek'in dış politikasını, uluslararası ilişkilerini ve uluslararası yükümlülüklerini araştırmak ve analiz etmek üzere 2004 yılında kurulmuştur. Bu çalışmalarını analiz raporu ve seminer raporu olarak yayımlayarak meclisinin dış politika karar alımı sürecine önerilerde bulunmaktadır.

<https://vpi.ba/en/fpi-bh/>

İLKE İlim Kültür ve Eğitim Vakfı olarak; Türkiye'nin siyasi, ekonomik, toplumsal ve eğitim alanlarında yüzleşmekte olduğu sorunları tespit ederek somut çözüm önerileri getirmekteyiz. Ülkemiz için gösterdiğimiz bu çabayı, kimliğimizin parçası olan Müslüman dünya içinde göstermek üzere çalışma alanımızı genişlettik. Bu gayemiz doğrultusunda çalışmalar yapmak üzere Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi TODAM'ı kurduk. Merkezimiz, Müslüman dünyanın gündemini işgal eden güncel konular ve fikri birikiminden Türkiye'yi haberdar etmek üzere Müslüman Dünyadan Fikri Birikimler bültenini aylık olarak yayımlamaya başlıyor. Hazırladığımız bültenimizde, 20 ülkenin 100'den fazla STK faaliyetini inceleyerek dağınık halde bulunan bilgileri, bir bütün haline getirip istifadenize sunuyoruz.